

Drugostopenjski dvopredmetni
študijski program

SLOVAKISTIKA

Oddelek
za slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski dvopredmetni študijski program **Slovakistika**

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednje smeri:

- **Slovakistika – dvopredmetna smer,**
- **Slovakistika – dvopredmetna pedagoška smer.**

Pri dvopredmetnem programu oziroma smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo. Študent oz. študentka lahko izbira samo eno smer programa in ne more kombinirati predmetov z dveh različnih smeri. Dvopredmetno študijsko smer Slovakistika je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, razen z dvopredmetno pedagoško smerjo Andragogika in dvopredmetnim pedagoškim študijskim programom Pedagogika. Študent oz. študentka lahko izbira samo eno smer programa in ne more kombinirati predmetov z dveh različnih smeri. Dvopredmetno pedagoško študijsko smer Slovakistika je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi (nepedagoškimi) študijskimi programi oz. smermi.

Opis programa

Študijski program Slovakistika na drugi stopnji je filološko usmerjen in nadgrajuje prvostopenjski program Slovakistika, vanj pa se lahko vpišejo tudi študenti in študentke, ki so zaključili druge prvostopenjske študijske programe in so jezikovne kompetence iz slovaščine pridobili na izbirnih lektoratih ali tuji univerzi ter bi radi le-te dopolnili s kompetencami s področja slovakistike. Študijski program zasleduje cilj široko razgledanega diplomanta oz. diplomantke z jezikovnimi kompetencami v slovaščini, ki so dopolnjene z znanjem še enega ali dveh slovanskih jezikov ter poznavanjem in razumevanjem specifičnosti zahodnoslovanskega kulturnega sveta ter njegovih stikov v regionalnem in širšem evropskem prostoru (predmeti Literarni diskurzi v zahodnoslovanskih književnostih, Izbrana poglavja iz poljskega, češkega in slovaškega jezikoslovja, Srednjeevropska zgodovina).

Program ima dve smeri, ki omogočata študentom in študentkam usmerjeno specializacijo na področje poučevanja (didaktika slovaščine kot tujega jezika) ali jezikoslovno-literarne usmerjenost z nekaterimi prevajalskimi predmeti.

Na pedagoški smeri poleg strokovnih predmetov in lektorata slovaščine (Medjezikovno posredovanje in kultura) študentje in študentke spoznavajo različne perspektive pedagoškega dela v okviru splošnega pedagoškega modula. Ključen del specializacije predstavlja didaktika slovaščine in opravljanje prakse na tuji univerzi.

Na splošni dvopredmetni smeri Slovakistika so v ospredju jezikoslovni in literarnovedno usmerjeni predmeti, ki posegajo na področje bilingvizma, starejše književnosti ter književnosti 20. stoletja do sodobnosti. Posebna pozornost je namenjena kompetencam prevajanja v okviru predmetov Medjezikovno posredovanje in kultura, Uporabna slovenščina ter izbirnih prevodoslovnih predmetov.

Raziskovalno polje ljubljanske slovakistike je usmerjeno tudi na področje dvojezičnosti, paremiologije, didaktike slovaščine kot tujega jezika ter slovensko-slovaških kulturnih odnosov. Študenti in študentke na drugostopenjskem programu sodelujejo pri organizaciji strokovnih ekskurzij, tečajev slovaščine na osnovnih in srednjih šolah, pri projektnem delu itd.

V času študija na drugostopenjskem programu imajo študenti in študentke možnost semestrskih študijskih izmenjav na slovaških univerzah (Univerza v Bratislavi, Trnavi, Nitri, Prešovu, Banski Bystici in Košicah) ter drugih univerzah s slovakistično tradicijo (Zagreb, Novi Sad, Krakov, Praga). Poleg meddržavnih štipendij za poletne šole in semestrsko bivanja so na voljo štipendije mreže Ceepus in Erasmus+ ter Erasmus praksa na različnih institucijah na Slovaškem (Filozofska fakulteta, Akademija znanosti, Slovaški arhiv idr.). Mednarodno sodelovanje s slovaškimi univerzami in inštituti intenzivno poteka v okviru gostujočih predavanj za študente in študentke, konferenc in sku-

pnih raziskovalnih in promocijskih projektov. Pomemben del študija predstavlja pridobivanje izkušenj in kompetenc v okviru obštedijskih dejavnosti, v katere se lahko študenti in študentke vključujejo že od prvega letnika študija. Na oddelku izdajamo študentsko revijo Perun, ki vključuje literarno, prevajalsko, literarnokritično in strokovno pisanje študentov in študentk, poleg tega študenti in študentke različnih študijskih programov slovanskih jezikov aktivno sodelujejo pri oddelčnih dogodkih: Slovanski večer, prevajalska vaja, študentska konferenca. Študenti in študentke so tudi aktivni člani študentske sekcije Slaviističnega društva Slovenije. Obštudijske dejavnosti študentov in študentk češčine, poljščine in slovaščine so povezane tudi z drugimi institucijami, denimo cikel češkega in slovaškega filma s Slovansko knjižnico, evropska noč raziskovalcev poteka v sodelovanju z gimnazijami po vsej Sloveniji, slovaška prevajalnica pa v okviru Javnega sklada za kulturne dejavnosti.

Predmetnik – SLOVAKISTIKA: dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine	30			30	3
2. Stilistika slovaškega jezika	15	30		45	4
3. Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja	15	30		45	4
4. Medjezikovno posredovanje in kultura 1: slovaški jezik		60		60	4
2. semester					
5. Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja	15		15	30	3
6. Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih	30	15		45	3
7. Uporabna slovenščina		60		60	3
8. Medjezikovno posredovanje in kultura 2: slovaški jezik D		60		60	3
9. Strokovni izbirni predmet	30			30	3
2. letnik					
3. semester					
10. Razvoj slovaškega jezika in dialektologija	15	30		45	4
11. Češka in slovaška starejša književnost	15	15		30	4
12. Medjezikovno posredovanje in kultura 3: slovaški jezik		60		60	4
13. Zunanji izbirni predmet	30			30	3
4. semester					
14. Magistrski seminar in magistrsko delo			30	30	15

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Ekolingvistika in slovenski medijski prostor	30			30	3
2. Literatura in mediji	30			30	3
3. Teorija literarnega diskurza	30			30	3
4. Arealni vidiki slovanskih jezikov/Primerjalna skladnja slovanskih jezikov (ciklična izvedba)	15	15		30	3
5. Cerkevna slovanščina – vzhodnoslovanska redakcija/Cerkvena slovanščina – južnoslovanske redakcije (ciklična izvedba)	15	15		30	3
6. Sodobna makedonska književnost	15		15	30	3
7. Interpretacija literarnega besedila			30	30	3
8. Razvoj češkega jezika v teoriji in praksi	15			15	3
9. Osnove gornje in dolnje lužiške srbščine		30		30	3
10. Specialna področja prevajanja: terminologija			30	30	3
11. Specialna področja prevajanja: prevajalske tehnologije			30	30	3
12. Poklicni vidiki prevajanja	30			30	3
13. Specialna področja prevajanja: prevajanje umetnostnih besedil	30			30	3
14. Specialna področja prevajanja: podnaslavljanje	30			30	3
15. Specialna področja prevajanja: pravno prevajanje	30			30	3

Predmetnik – SLOVAKISTIKA: dvopredmetna pedagoška smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Medjezikovno posredovanje in kultura 1: slovaški jezik		60		60	4
2. Skupni del pedagoškega modula	37,5	16,25	21,25	75	6
3. Strokovni izbirni predmet 1 ali zunanji izbirni predmet	15	30		45	4
2. semester					
4. Medjezikovno posredovanje in kultura 2: slovaški jezik		60		60	4
5. Skupni del pedagoškega modula	37,5	16,25	21,25	75	6
6. Izbirni predmet pedagoškega modula	30			30	3
6. Strokovni izbirni predmet 2 ali zunanji izbirni predmet	30			30	3
2. letnik					
3. semester					
7. Medjezikovno posredovanje in kultura 3: slovaški jezik		60		60	4
8. Didaktika slovaščine 1		30		30	3
9. Češka in slovaška starejša književnost	15	15		30	4
10. Stilistika slovaškega jezika	15	30		45	4
4. semester					
11. Didaktika slovaščine 2 – praksa		60		60	6
12. Magistrski seminar in magistrsko delo			30	30	9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja	15	30		45	4
2. Razvoj slovaškega jezika in dialektologija	15	30		45	4
3. Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih	30	15		45	3
4. Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja	15		15	30	3
5. Ekolingvistika in slovenski medijski prostor	30			30	3
6. Uporabna slovenščina			30	30	3
7. Literatura in mediji	30			30	3
8. Arealni vidiki slovanskih jezikov	15		15	30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine

Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine študentom in študentkam predstavijo osnovne značilnosti razvoja srednjeevropskih držav od sredine 19. stoletja dalje. Predavanja so pregled razvoja od skupnega življenja v Avstro-Ogrski do sodobnega stanja v državah naslednicah monarhije.

Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih

Predmet obravnava vodilne teoretske usmeritve ter literarne modele v poljski, češki in slovaški pesniški ustvarjalnosti. Seminarske vaje se posvečajo celoviti analizi poetike pesniškega dela izbranega avtorja 20. stoletja, npr. slovaškega modernista M. Válka in Nobelovih nagrajencev J. Seiferta ter W. Szymborske.

Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja

S kritičnim branjem literarnih in literarnovednih besedil študenti in študentke spoznavajo ključne točke slovaške kratke proze 20. stoletja, na podlagi katerih je mogoče prikazati dialog s tradicijo in sočasno svetovno književnostjo.

Češka in slovaška starejša književnost

Kronološki pregled obdobja starejše češke in slovaške književnosti s poudarkom na razvoju različnih zvrsti in žanrov (legenda, kronika, duhovne in posvetne pesmi, viteška epika).

Stilistika slovaškega jezika

Cilji predmeta so ozaveščanje osnovnega znanja o stilistični ravnini sodobne slovaščine, obvladanje teoretičnih osnov stilistike s poudarkom na konkretni stilistični koncepciji, definiciji stila, stilističnih dejavnikih in stilističnih postopkih ter podrobnem opisu vseh funkcionalnih stilov.

Medjezikovno posredovanje 1–3: slovaški jezik

Študenti in študentke v obeh letnikih pisno in govorno razvijajo sporazumevalne zmožnosti v slovaščini, pri čemer analizirajo in tvorijo različne tipe besedil v slovaškem jeziku, se tekoče in naravno izražajo, razumejo dolga in zahtevna besedila ter razvijajo prevajalske kompetence ob prevajanju raznih besedil iz slovaščine v slovenščino in obratno.

Razvoj slovaškega jezika in dialektologija

Predmet posreduje teoretično in praktično znanje o osnovah razvojnih etap knjižne slovaščine od praslovanskega obdobja skozi njeno sintetično zgodovino razvoja ter znanje o slovaških narečnih makro- in izbranih mikroarelih za potrebe lingvistične analize magistrskega dela.

Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja

Aktualni izbor uveljavljenih temeljnih in interdisciplinarnih čeških, poljskih in slovaških jezikoslovnih tradicij na področju semantike, leksikografije, onomastike, etimologije, psiholingvistike, sociolingvistike, teorije in prakse dvojezičnosti/večjezičnosti idr.

Uporabna slovenščina

Navezuje se na predmet 1. stopnje, študenti in študentke se usposobijo za učinkovito govorno in pisno izražanje v slovenščini. Spoznajo elektronska orodja (slovarji, pravopisi) in tudi terminologijo, usposobijo se za povzemanje, prevajanje in tolmačenje ter pregledovanje besedil predvsem iz zahodno-slovanskih jezikov.

Didaktika slovaščine 1

Študenti in študentke se teoretično in praktično pripravljajo na poklic učitelja oz. učiteljice slovaščine: spoznajo načela sodobne didaktike slovaščine kot tujega jezika in njihovo smiselno uporabo v praksi (povezovanje teoretičnega znanja s praktičnim pedagoškim delom na različnih ravneh), seznanijo se s sodobnimi metodami poučevanja tujega jezika.

Didaktika slovaščine 2 – praksa

Študenti in študentke na FF v Bratislavi (Center za slovaščino kot drugi/tuji jezik) izvajajo pedagoško prakso, ki je sestavljena iz hospitacij učnih ur, njihovo analizo in potekom priprave na uro, sledi pa izvedba petih samostojno izvedenih učnih ur pod vodstvom mentorja oz. mentorice, ki priprave na uro in izvedbo učnih ur tudi komentira in ovrednoti.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 60 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določajo študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 120 KT, ter pripravi, predloži in uspešno zagovarja magistrsko delo.

Strokovni profil in veščine

Drugostopenjski dvopredmetni študijski program Slovakistika omogoča pridobitev poglobljenega znanja in medkulturnih jezikovnih zmožnosti, ki po mednarodnih standardih ustrezajo profilu magistra oz. magistricе slovakistike. Pridobijo si široko in temeljno humanistično izobrazbo tako na teoretični kot uporabni ravni s področja slovaške in tudi zahodnoslovanske zgodovine, književnosti in kulture ter specifična filološka znanja na jezikovnem področju.

Magister oz. magistrica slovakistike med drugim doseže odlično poznavanje standardnega slovaškega jezika na stopnji C2 po evropski jezikovni lestvici, usvoji sposobnost kritičnega branja, vrednotenja in interpretacije raznovrstnih besedil ter pridobi širok pregled o literarnih delih in znanstvenih pristopih, povezanih s slovaškim kulturnim okoljem.

Poleg tega program ponuja edinstveno razgledanost na širšem področju zahodnoslovanskih jezikov, kultur in književnosti, spodbuja primerjanje slovaškega področja s posebnostmi slovenskega jezika, književnosti, kulture in zgodovine.

Magistri in magistricе pedagoške smeri si poleg tega pridobijo specifična filološka znanja s področja poučevanja slovaškega jezika in učinkovite učiteljske kompetence. Kombinacija humanističnih znanj s pedagoškimi omogoča diplomantom in diplomantkam učinkovito posredovanje znanja v okviru izobraževalnih ustanov vseh tipov ter delovanje na področjih, kjer je zahtevana pedagoška usposobljenost oz. znanje s področja jezikovnega izobraževanja.

Zaposlitvene možnosti

Program usposablja prihodnje magistre in magistricе slovakistike za zahtevne ustvarjalne naloge in potrebe, predvsem pa za samostojno delo na področju raziskovanja, prevajanja, literarne in znanstvene kritike, interdisciplinarnih povezav v širšem medkulturnem prostoru. Magistricе in magistri so tako učinkovito pripravljene za samostojno znanstveno-raziskovalno (dvopredmetna smer) oz. pedagoško delo na domačih in tujih izobraževalnih ustanovah ter za delovanje na področjih, kjer je zahtevana pedagoška usposobljenost oz. znanje s področja jezikovnega izobraževanja (dvopredmetna pedagoška smer).

S programom usposabljammo visoko kvalificirane in široko razgledane magistricе in magistre s kompetenco pisnega in ustnega sporazumevanja v slovaškem jeziku ter sposobnostjo suverena nastopa v javnosti, ki so zmožni vzpostavljati komunikacijo med pripadniki različnih kultur in jezikov, zato se uspešno uveljavljajo kot prevajalci, tolmači, raziskovalci, učitelji in profesorji, literarni kritiki in drugi medkulturni posredovalci.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Anežka Kočalková
anezka.kocalkova@ff.uni-lj.si
Soba 5/2/4, Tobačna 5

Telefon

+386 1 24 42 050

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Darija Pivk
darija.pivk@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati slovaščino

»Za študij slovaščine sem se odločil na podlagi predstavitve programov in zlasti zaradi dejstva, da je bil študij v tistem času nov ter z manjšim številom diplomantov. Tekom študija so se mi ponudile mnoge možnosti in priložnosti, kjer sem lahko poglobljal svoje znanje in izvedel še nekaj več. Kot najboljšo izkušnjo lahko navedem več študijskih izmenjav, ki so mi dale možnost spoznati drugo državo, kulturo, jezik in nenazadnje tudi ljudi, s katerimi se srečujem še danes – tako profesionalno kot zasebno. Hkrati sem na fakulteti opravljal naloge demonstratorja, pomagal sem kot tutor in se angažiral v študentski organizaciji. Vse našete izkušnje in prijateljstva, kot tudi strokovno znanje, ki sem ga pridobil, so mi pozneje pomagale, da sem se lahko preizkusil v različnih poklicih, ki so me vsak na svoj način obogatili – od poučevanja na fakulteti v Bratislavi, dela na slovenskem veleposlaništvu, do zaposlitve v gospodarstvu, v podjetju, ki je povezano s Slovaško.«

– Miba Kragelj, zaposlen v gospodarstvu